

TARKASTUSRAPORTTI

Kangasala, Jokiranta, arkeologinen kohde

Käynnin päivämäärä 08.10.2021

Kävijän nimi Kirsi Luoto

Käynnin tyyppi tarkastus

Muistioteksti

Pirkanmaan maakuntamuseon tutkija Kirsi Luoto teki maastotarkastuksen Kangasalan Jokioisiin, sittemmin mahdollisena muinaisjäännöksenä muinaisjäännösrekisteriin merkitylle Jokirannan (1000041932) rautakautiselle löytöpaikalle.

Kohde löytyi syksyllä 2021 metallinetsinharrastajan toimesta, kun hän pellonmuokkauksen havaittuaan oli käynyt paikalla ja löytänyt kohteen alueelta useita rautakautisia esinelöytöjä (ks. Ilpparin ilmoitus ILM20543). Paikalta on löydetty mm. ratassolki, pyöreä kupurasolki, rannerengas, puukko ja rautainen kilikello. Osassa esineistä oli kiinni tummaa (mahdollisesti nokista) maata ja hiiltä. Rannerankaan löytöpaikalta löydettiin myös luuta (todennäköisesti palanutta sellaista). Kohteeseen liittyy myös Ilpparin ilmoitus ILM16590, jossa löytöinä mm. dirhemi ja pronssinen hela.

Maastotarkastuksessa pohjoisimman löytötiheyden kohdalle ja läheisyyteen kaivettiin yhteensä viisi koekuoppaa. Yhdessä koekuopista havaittiin hiilen hippusia ja palamatonta luuta noin 18-25 cm syvyydessä. Koekuoppaa laajennettiin hieman, mutta tutkimus jouduttiin keskeyttämään resurssien puutteen vuoksi, eikä tarkastuksen yhteydessä saatu selville, kuuluivatko luut ihmiselle vai eläimelle. Ladon koilliskulman viereen kaivetussa koekuopassa oli havaittavissa noin 50 cm syvyydessä alkuperäisestä maanpinnasta harmaan hiesun värjäymä, jonka seassa oli niin ikään hiilenhippuja. Värjäymän näkyvillä osa länsireunasta oli suora ja etelä-pohjoissuuntainen. Esille saatu värjäymänosa kaivettiin pois ja oli löydötön.

Tarkastuksen yhteydessä haastateltiin alueen maanomistajaa, joka kertoi nyt pelloksi raivatun, entisen peltosaarekkeen olleen osittain hyvin kivinen. Suurin osa kivistä oli poistettu pellonraivauksen yhteydessä kaivinkoneella, jolla alueen pintamaa oli poistettu ja viety pois alueelta. Paikalle oli tämän jälkeen tuotu muualta multaa ja suomaata.

Raportin laatijan nimi

Kirsi Luoto

Raportin päivämäärä

04.01.2022

Arkeologiset kohteet

Tarkastukseen liittyvät arkeologiset kohteet on listattu seuraavalta sivulta alkaen

JOKIRANTA

*Yleiskuva kohteen alueesta kuvattuna luoteesta.
Kirsi Luoto 8.10.2021*

Nimi	Jokiranta
Kunta	Kangasala
Vanha kunta	
Kylä	
Kaupunginosa	
Muinaisjäännöstunnus	1000041932
Inventointinumero	
Muinaisjäännöstyyppi	hautapaikat
Tyylin tarkenne	
Laji	mahdollinen muinaisjäännös
Ajoitus	rautakautinen
Selkeä ajoitus	
Lukumäärä	
Peruskarttanumero	
Peruskartan nimi	

Koordinaatit:

X1-koordinaatti		X2-koordinaatti		X-keskipiste
Y1-koordinaatti		Y2-koordinaatti		Y-keskipiste
Z1-koordinaatti		Z2-koordinaatti		Z-keskipiste
P1-koordinaatti	6815580	P2-koordinaatti	6815670	P-keskipiste
I1-koordinaatti	344711	I2-koordinaatti	344791	I-keskipiste

Koordinaattiselle

Lyhyt kuvaus

Sijainti ja maasto

Kohde sijaitsee noin 2,4 km kaakkoon Kangasalan kirkosta, Jokioisten kylässä, osin ruohottuneen Taivallamin ja siitä itää laskevan ojan pohjoisrannalla. Kohteen alue on vielä jokin aika sitten kokonaisuudessaan muokkaamaton, kivinen peltosaareke, jonka keskellä on sijainnut ja yhä sijaitsee hirsinen lato. Sitten ladon ympäristö on raivattu pelloksi.

Kohteen kuvaus

Kohde löytyi syksyllä 2021 metallinetsinharrastajan toimesta, kun hän pellonmuokkauksen havaittuaan oli käynyt paikalla ja löytänyt kohteen alueelta useita rautakautisia esinelöytöjä (ks. Ilpparin ilmoitus ILM20543). Paikalta on löydetty mm. ratassolki, pyöreä kupurasolki, rannerengas, puukko ja rautainen kilikello. Osassa esineistä oli kiinni tummaa (mahdollisesti nokista) maata ja hiiltä. Rannerankaan löytöpaikalta löydettiin myös luuta (todennäköisesti palanutta sellaista). Kohteeseen liittyy myös Ilpparin ilmoitus ILM16590, jossa löytöinä mm. dirhemi ja pronssinen hela.

Lokakuussa 2021 teki Pirkanmaan maakuntamuseo paikalle maastotarkastuksen, jossa pohjoisimman löytötihteymän kohdalle ja läheisyyteen kaivettiin yhteensä viisi koekuoppaa. Yhdessä koekuopista havaittiin hiilen hippusia ja palamatonta luuta noin 18-25 cm syvyydessä. Koekuoppaa laajennettiin hieman, mutta tutkimus jouduttiin keskeyttämään resurssien puutteen vuoksi, eikä tarkastuksen yhteydessä saatu selville, kuuluivatko luut ihmiselle vai eläimelle. Ladon koilliskulman viereen kaivetussa koekuopassa oli havaittavissa noin 50 cm syvyydessä alkuperäisestä maanpinnasta harmaan hiesun värjäymä, jonka seassa oli niin ikään hiilenhippuja. Värjäymän näkyvillä osa länsireunasta oli suora ja etelä-pohjoissuuntainen. Esille saatu värjäymänosa kaivettiin pois ja oli löydötön.

Tarkastuksen yhteydessä haastateltiin alueen maanomistajaa, joka kertoi nyt pelloksi raivatun, entisen peltosaarekkeen olleen osittain hyvin kivinen. Suurin osa kivistä oli poistettu pellonraivauksen yhteydessä kaivinkoneella, jolla alueen pintamaa oli poistettu ja viety pois alueelta. Paikalle oli tämän jälkeen tuotu muualta multaa ja suomaata.

Rajausperusteet

Löydöt ja alueen topografia.

Koekuopat

Vuoden 2021 tarkastus:

Koekuoppa 1 (laajennettu kaksi kertaa)

P: 6815650, I: 344734

0-18 cm peltokerros

18-25 cm harmaa hiesu, jonka seassa hiilenhippuja ja palamatonta luuta

25 cm -> harmaa hiesu

Koekuoppa 2

P: 6815654, I: 344744

0-10 cm peltokerros

10-50 harmaa hiesu, seassa rautasaostumia (pohjamaa)

Koekuoppa 3

P: 6815648, I: 344746

0-20 cm peltokerros

2-40 cm harmaa hiesu

Koekuoppa 4

6815640, I: 344742

0-10 cm turve

10-40 cm peltokerros

40 cm -> harmaa hiesu

Koekuoppa 5

Suuren maakiven vieressä, ladon koillisnurkalla P: 6815644, I: 344736

0-50 cm harmaa hiesu

50-55 cm harmaa hiesu, seassa hiilenhippusia

55 cm -> harmaa hiesu

Laajennettu koekuoppa 1, josta löytyi palamatonta luuta peltokerroksen alta, 18-25 cm syvyydestä. Kuvattu eteläkaakosta. Kirsi Luoto 8.10.2021

Laajennettu koekuoppa 1 palamattomine luineen. Lastan kärki osoittaa komannen laajennoksen luulöydön sijaintipaikkaa. Kuvattu koillisesta. Kirsi Luoto 8.10.2021

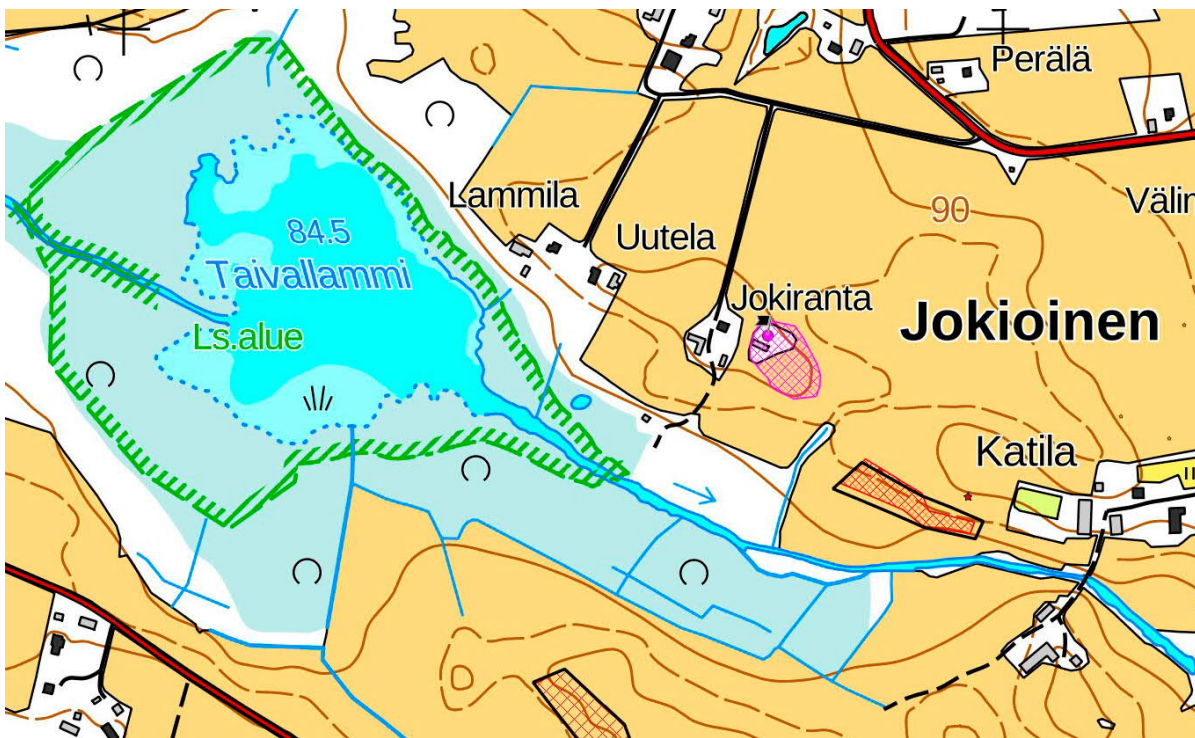
Koekuopan 1 keskimmäinen osio, jossa kaksi palamatonta putkiluuta vierekkäin Kuvattu kaakosta. Kirsi Luoto 8.10.2021

Koekuopan 1 sijaintipaikka on merkitty kuvaan kahden puun ja yhden kiven muodostamalla merkillä. Kuvattu pohjoisesta. Kirsi Luoto 8.10.2021

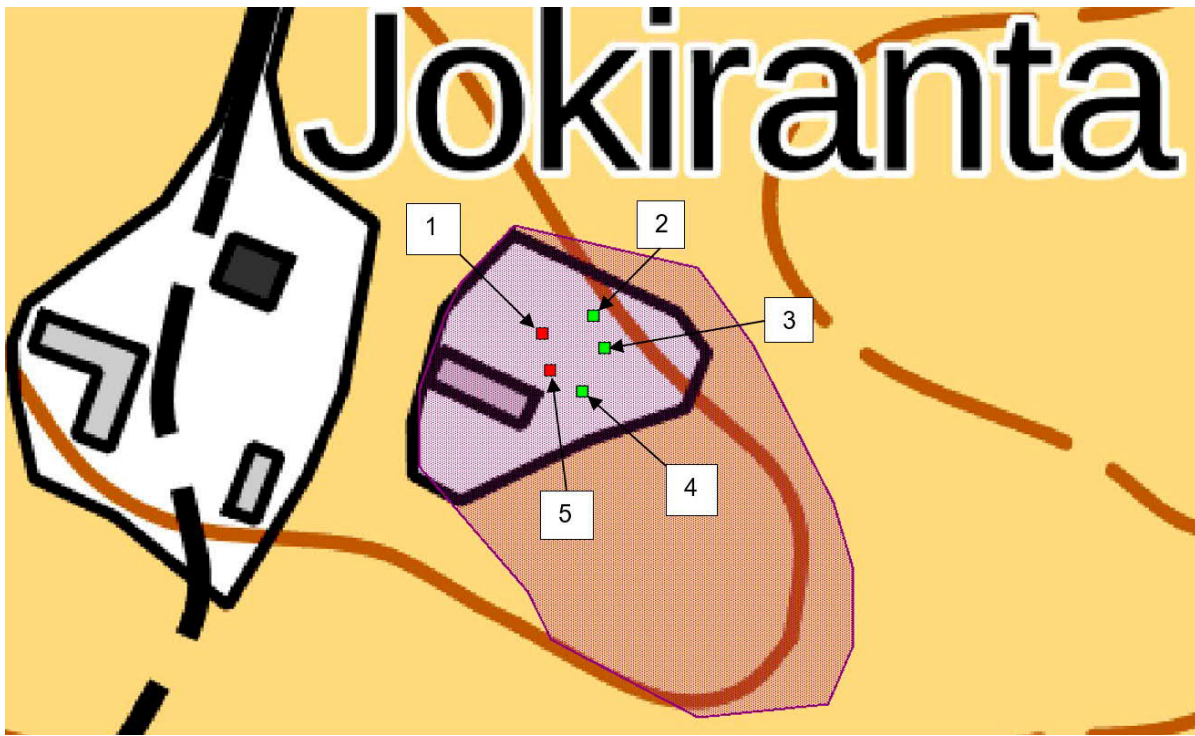
Suuren maakiven viereisen koekuopan nro 5 sijaintipaikka kuvattuna pohjoisluoteesta. Kirsi Luoto 8.10.2021

Jokirannan mahdollinen muinaisjäännös on merkitty karttaan aniliinilla aluerajauksella.
Pohjakartta (c) Maanmittauslaitos 01/2022 Kirsi Luoto 4.1.2022

Karttaote Ilpparilöytöjen sijainnista. Pohjakartta (c) Maanmittauslaitos 01/2022 Kirsi Luoto
4.1.2022

Koekuoppien 1-5 sijainti. Koekuopat 1 ja 5, joista tehtiin havaintoja, on merkitty karttaan punaisella. Pohjakartta (c) Maanmittauslaitos 01/2022. Kirsi Luoto 4.1.2022